

A kalapos, de alapos: II. József (1780-1790)

I. Ország – országgyűlés nélkül

- II. József Mária Terézia fia volt
- A felvilágosodás eszméi szerint uralkodik
- Célja: egységes, jól szervezett, központilag irányított birodalom létrehozása
- Nem koronáztatta meg magát a magyar koronával, hogy ne kössék a magyar király kötelességei → "kalapos király"

II. Rendeleték

A) Egyházügyi rendeletek

1.) Türelmi rendelet

- szabad vallásgyakorlat
- a nem katolikusok is szabadon vállalhatnak hivatalt, építhetnek templomot, tarthatnak fenn iskolát

2.) A hasznos munkát nem végző szerzetesrendek feloszlata

- hasznos munka: gyógyítás, tanítás

B) Jobbágyrendelet

- szabadon költözködhet, házasodhat
- tudományokat, mesterségeket tanulhat
- megtiltotta a jobbágy szó használatát

C) Rendeletek a birodalmi egység érdekében

- Az egész birodalomban a német a hivatalos nyelv
- (közigazgatás, igazságszolgáltatás, oktatás)
- A nemesi adómentesség megszüntetése

III. A reformkísérlet bukása

- A rendeletek sértették a nemesek érdekeit, az ország függetlenségét
- Ellenállási mozgalmak indultak (magyar ruha, magyar nyelv)
- Főúri családok pártfogolják a művészeket (magyar nyelvű színház)
- II. József a halálos ágyán visszavonta rendeleteit (kivételek: türelmi rendelet és jobbágyrendelet)

IV. A titkos köztársasági mozgalom = a magyar jakobinusok

1.) A név magyarázata

- A magyarok közül is sokan egyetértettek a francia jakobinusok céljaival, és titkos társaságokat szerveztek. Őket nevezzük magyar jakobinusoknak.
- Vezetőjük: Martinovics Ignác.

2.) A mozgalom szervezetei

A) REFORMÁTOROK TÁRSASÁGA

- Tagjai: a változásokra törekvő nemesek
- Céljai: köztársaság létrehozása nemesi vezetéssel

B) SZABADSÁG ÉS EGYENLŐSÉG TÁRSASÁG

- Tagjai: a polgárság és az értelmiség
- Céljai: polgári köztársaság létrehozása (a hatalom a nép kezébe kerülne)

3.) A mozgalom bukása

- Három hónapos szervezkedés után elfogták őket
- A vezetőket kivégezték a budai Vérmezőn **1795**-ben.